

ע"פ 2983/19 - סאלח פחמאוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

ע"פ 2983/19

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המערער: סאלח פחמאוי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט א' באומגרט) בעפ"ת 37721-03-19 מיום 2.4.2019

תאריך הישיבה: י"ד בסיון התשע"ט (17.6.2019)

בשם המערער: עו"ד אסדיראפת

בשם המשיבה: עו"ד נגה בן סידי

פסק-דין

1. ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופט א' באומגרט) מיום 2.4.2019 בתיק עפ"ת 37721-03-19, בה נדחתה בקשה של המערער להארכת מועד להגשת ערעור על החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: בית המשפט לתעבורה), שלא לבטל את פסק דינו במסגרתו הורשע המערער בעבירה של נהיגה במהירות העולה על המהירות המותרת בחוק (תת"ע 6440-01-16).

2. ביום 14.3.2016 הורשע המערער בבית משפט השלום לתעבורה, בהעדורו, בעבירה של נהיגה ברכב בדרך עירונית המסומנת בתמרור 426 במהירות העולה על המהירות המותרת הקבועה בתמרור, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961, וגזר עליו קנס בסך 1,000 ₪.

ביום 5.3.2017, כשנה לאחר מתן פסק הדין, הגיש המערער לבית משפט השלום לתעבורה בקשה לביטול פסק דינו, בנימוק שלא קיבל לידי את הזימון למשפט, ומשכך לא ניתנה לו ההזדמנות לטעון לחפותו. ביום 29.3.2017 דחה בית המשפט את הבקשה, בקבעו כי המערער לא הצליח לסתור את חזקת המסירה, שכן אישור המסירה לדין בעניינו חזר בציון "לא נדרש", והמערער גם לא טרח לפרט בבקשתו כיצד בסופו של יום נודע לו אודות פסק הדין, ולא הוכח גם כי ייגרם לו עיוות דין כתוצאה מהותרת פסק הדין על כנו.

ביום 28.2.2019, בחלוף כשנתיים נוספות, הגיש המערער לבית משפט בקשה נוספת לביטול פסק הדין, אשר נדחתה בהחלטה מיום 3.3.2019, במסגרתה הפנה בית המשפט להחלטתו המנומקת מיום 29.3.2017 וציון כי משכך סיים מלאכתו בתיק.

3. ביום 18.3.2019 הגיש המערער ערעור לבית המשפט המחוזי (עפ"ת 37721-03-19), בו טען כי בית משפט השלום לתעבורה התעלם מטענותיו בעניין אישור המסירה ועיוות הדין שייגרם לו. כן הפנה המערער להחלטה של מותב אחר אשר קיבל בקשה דומה שלו לביטול פסק דין אחר בעניינו. ביום 2.4.2019 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה. נקבע, כי בהתאם להלכה הפסוקה נדרש "טעם ממשי המניח את הדעת" לשם מתן ארכה להגשת ערעור בהליך פלילי, וכי במקרה דנן אין בידי המערער כל טעם ממשי המצדיק את הארכת המועד לתקופה כה ממושכת. בית המשפט ציון כי דומה שהסיבה העיקרית ש"העירה" את המערער הן ההחלטות שניתנו בנוגע לדו"חות מהירות המוגשים על יסוד המצלמה בה צולם. נקבע כי המערער קפא על שמריו תקופה ארוכה, כי הוא פונה לבתי משפט בבקשות שונות כאשר חפץ ליבו, וכי הפרוצדורה אכן אינה מיטת סדום, כטענתו, אולם "נקבע גם לא אחת, כי אינה 'מזרן' סתם שאדם מקפלו וזורקו ממקום למקום". לפיכך, משלא הוכיח המערער "טעם ממשי המניח את הדעת" לאיחור המשמעותי בהגשת הבקשה להארכת מועד להגשת ערעור, דין הערעור להידחות.

החלטה זו היא מושא הערעור שלפני.

4. בכתב הערעור חזר המערער על הטענות שהעלה כאמור בערכאות קמא. נטען כי אישור המסירה שהוגש לבית המשפט היה פגום ולקוני ביותר, כי לא סומן ברובריקה שלא היה איש בביתו של המערער עת "ביקר" הדוור בכתובתו וכי לא ברור באיזה תאריך ובאיזו שעה נערך ביקורו. יתרה מכך, סבור המערער כי ראוי היה לבטל את פסק הדין בשל חוסר הבהירות השוררת בעניין מצלמות המהירות, כאשר לטענתו בתי המשפט אימצו מדיניות חדשה בנוגע לתיקי המצלמה א-3 בה צולם. בהקשר זה נטען כי בעקבות "פסק הדין העקרוני אשר קבע כי המצלמות אינן אמינות" ניתנו החלטות שעניינן בהארכות מועד בגין דוחות שניתנו על יסוד המצלמה האמורה.

5. בדיון לפני מיקד בא כוח המערער את טיעונו בפגמים שנפלו לדבריו באישור המסירה אשר בעטיים פסק הדין בעניינו ניתן בחוסר סמכות. לדבריו, העובדה שהמערער "ישן על זכויותיו" אין בה כדי לרפא את הפגמים באישור המסירה. לצד זאת הבהיר כי אינו עומד עוד על טענתו לעיוות דין.

באת כוח המדינה התנגדה לבקשה. נטען כי קיים בתיק אישור מסירה כדין עם סימון "לא נדרש", וקיימת חזקת מסירה. מכל מקום, גם אם כטענתו לא ידע על הזימון וזה נודע לו רק כעבור כשנה, אין בכך כדי להסביר את ישיבתו בחיבוק ידיים, לאחר שנדחתה בבקשתו הראשונה, שנתיים נוספות. כן נטען כי לאחר פסק הדין בפל"א 4745-08-13 מדינת ישראל נ' בדראן (6.9.2018) (להלן: ענין בדראן), שניתן על ידי בית משפט השלום לתעבורה בעכו, אשר פסל

דו"חות שצולמו במצלמות א-3, ניתנו מספר פסקי דין על ידי בתי משפט מחוזיים שהבהירו בין היתר כי מצלמות א-3 לא נפסלו וכי פסק הדין בעניןבדראן, שניתן על ידי בית משפט שלום, אינו בגדר תקדים מחייב ואינו גם הלכה מנחה.

6. בערעור זה אין כל ממש ודינו להידחות.

7. סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 מסמיך את בית המשפט, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות הקבועות בחוק. הסעיף אינו מפרט מהם השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להחליט אם להאריך את המועד. בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי אמנם בשונה מההליך האזרחי, בהליך פלילי אין דרישהל"טעמים מיוחדים" לשם הארכת מועדלהגשת ערעור או בקשת רשות לערער, אך אין משמעות הדבר כי בקשות להארכת מועד יינתנו כדבר בשגרה. זאת, נוכח עיקרון סופיות ההליכים, האינטרס הציבורי ביציבות ובוודאות משפטית ולאור הקשיים הכרוכים בניהול דיון בערעור שהוגש באיחור. על כן נקבע כי הארכת מועד תינתן רק אם המבקש יצביע על "טעם ממשי המניח את הדעת" לאיחור (בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל(25.07.2006), להלן: ענין נגר). כן נקבע לענין זה כי ככל שמשך האיחור ארוך יותר כן יגבר משקלם של הנימוקים הנוטים לדחיית הבקשה (ב"ש 230/86, ע"פ 947/85 עצמון נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(2) 353 (1986); ע"פ 7754/06 ציפר נ' מדינת ישראל (15.10.2006); ענין נגר).

בהכללה ניתן לומר כי בקשה להארכת מועד תיבחן בשקלול שבין שלושה פרמטרים: הסיבות בעטיין איחר המבקש להגיש את הערעור או את בקשת הרשות לערער, משך תקופת הארכה המבוקשת והאם עלול להיגרם עיוות הדין אם הבקשה תידחה.

8. הנסיבות בענייננו הן כאלה שלא מתקיים אף אחד מהשיקולים העשויים להצדיק אישור הארכת מועד. בהתאם לסעיף 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974 קיימת בעבירות תעבורה חזקת מסירה אותה לא השכיל המערער להפריך. המערער לא הצביע על כל נימוק של ממש לשיבתו בחיבוק ידיים משך כשלוש שנים, ואף אם לגרסתו נודע לו על פסק הדין רק כעבור כשנה, אין בכך הסבר לשיהוי של השנתיים הנוספות. המדובר גם בפסק דין בעבירת תעבורה בגינה נידון ל-1,000 ₪ קנס, כך שגם החשש לעיוות דין אינו ממשי.

כפי שציין בית משפט קמא, נראה שהטעם ל"התעוררות" של המערער להגיש בקשה להארכת מועד הוא החלטת בית משפט השלום בעכו בעניןבדראן ומספר החלטות שניתנו לטענת המערער בעקבות כך בבקשות להארכת מועד להגשת ערעור. ואולם בתי המשפט המחוזיים כבר הבהירו במספר פסקי דין בהם דחו ערעורים על דחיית בקשות להארכת מועד, כי פסק הדין בעניןבדראןלא פסל את מצלמות א-3, ומכל מקום פסק דין זה אינו בגדר תקדים מחייב ואף לא הלכה מנחה (עפ"ת (חיפה) 51857-11-18 חמדאן נ' מדינת ישראל (3.12.2018); עפ"ת (י-ם) 7334-12-18 בן דוד נ' מדינת ישראל (26.12.2018); עפ"ת (י-ם) 46562-12-18 אטיאס נ' מדינת ישראל (14.3.2019)).

9. אשר על כן דין הערעור להידחות.

ניתן היום, ט"ו בסיון התשע"ט (18.6.2019).

ש ו פ ט
